

El Pirineu, una realitat feta de tòpics aliena al país

El «territori». Aquesta és la gran expressió consensuada entre mitjans de comunicació i administració per referir-se a tot allò que no és capital. És la definició que substitueix «comarques» perquè la comarca ha anat agafant amb els anys una connotació primitiva, com de poble poc desenvolupat. La designació del que no és capital com a «territori» esdevé finalment una nova evidència que el país es pensa des de la ciutat, des d'on es percep el país en primera persona i on se situa el subjecte de la consciència col·lectiva. El territori és tercera persona, secundari, pràcticament aliè a la realitat normal. És l'anècdota dins la rutina del país que es viu als carrers i despatxos de la gran capital. En la connexió del corresponsal de televisió des del «territori», micròfon en ma reitera «des d'aquí», o encara amb més llunyania, «des d'aquí d'alt».

Expressions impensables en una connexió urbana perquè l'«aquí» sonaria redundant. Tot passa aquí, a la ciutat i el que passa més enllà s'ha de geolocalitzar. Com els noms dels carrers, que tan sols cal identificar els que no són de la gran ciutat. I així és com el concepte «territori» acaba sent un conglomerat dels tòpics que interessa a la capital. I què interessa del «territori», en aquest cas del Pirineu, als centres de poder i la gran massa de la capital, o de les menys capitals però amb mateixes dosis de centralisme? Els tòpics de sempre. Segones residències, turisme, llops, voltors, barretines i poca cosa més. Qüestions que no posen el focus en el que passa al «territori» com a subjecte amb personalitat pròpia sinó que ho fa en el que afecta la gent de la capital, ja sigui perquè els toca directament o perquè forma part del seu imaginari mític o folklòric.

Aquesta visió del país com un element aliè al propi país, com una realitat externa de cap de setmana, pren la seva expressió més cruel en l'economia. Sense intervenció pública, la llei del més fort s'acaba imposant, i el turisme, amb la construcció de segones residències, acaba desplaçant el sector primari tradicional que donava vida al Pirineu. L'antiga economia del dia a dia que sense grans riqueses permetia subsistir a la gent de les valls en un sistema circular es veu substituït per l'economia dependent del cap de setmana. La concepció de les comarques, i del Pirineu o de Cerdanya en el nostre cas, com un ens en tercera persona es tradueix en l'àmbit econòmic en un sector prestador de serveis. El Pirineu com un ressort impersonal de vacances que obre diuendres i tanca diumenge a la tarda. Amb els seus tòpics, esdevinguts *souvenirs*.